

GIDS VOOR DE UITVOERING VAN NUTS- EN INFRASTRUCTUURWERKEN IN GENT

Nieuwe reglementering

Aandachtspunten voor opdrachtgevers en uitvoerders

8 maart 2021

Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen
Afdeling Innames Publieke Ruimte

Colofon

Stad Gent
Stad Gent – Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen- Afdeling Innames Publieke Ruimte

Publicatiedatum
8 maart 2021

Contact
Afdeling Innames Publieke Ruimte
Innames@stad.gent

Afdeling Innames Publieke Ruimte – Nutswerken
dwbw.nutsleidingen@stad.gent

Tel. 09 266 79 90

Postadres
Stad Gent – Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen- Afdeling Innames Publieke Ruimte
Stadhuis, Botermarkt 1, 9000 Gent
Bezoekadres
Woodrow Wilsonplein 1, 9000 Gent

Inhoud

Inleiding 5

1. Bevoegde dienst 6

1.1.1. Wat doet de afdeling Innames Publieke Ruimte? 6

1.1.2. Contactgegevens 6

1.1.3. Waarvoor verwijzen we je graag door? 7

2. Speerpunten van het Gentse minderhinder-beleid 8

2.1. Veiligheid 8

2.2. Mobiliteit 8

2.3. Bereikbaarheid en toegankelijkheid 9

2.4. Leefbaarheid 9

2.5. Communicatie 9

3. Vuistregels bij hinder voor voetgangers en fietsers 11

3.1. Voet- en fietspaden vrijwaren 11

3.2. Voldoende brede en veilige doorgang 11

3.3. Voldoende brede, veilige en drempelloze corridor 11

3.4. Omleidingen zijn de laatste optie 12

3.5. Fietsers niet onnodig laten afstappen 12

3.6. Doordachte opstelling signalisatie 12

3.7. Werftransport veilig organiseren 13

3.7.1. Tractoren verboden 13

3.7.2. Buiten de 'schoolspitsuren' 13

4. Van planning tot uitvoering en herstel na werken: aandachtspunten 14

4.1. Definities 'werfzone' en 'verkeershinder' 14

4.1.1. Werfzone 14

4.1.2. Verkeershinder 14

4.2. Planning en coördinatie van de werken 15

4.2.1. Maatschappelijk optimum 15

4.2.2. Maximale synergie en coördinatie 15

4.2.3. Minderhinder-aanpak in studie- en bestekfase 15

4.2.4. Regelmatig overleg over projecten 16
4.2.5. Sondering voor eigen rekening 16
4.3. Aanvraag en vergunning van de werken 16
4.3.1. GIPOD-registratie 16
4.3.2. Sperperiode en tijdelijk verbod voor uitvoering van werken 16
4.3.3. Tijdige aanvraag en voorbespreking van werken 16
4.3.4. Vraag voor werken (domeintoelating / reservatievergunning) 17
4.3.5. Uitvoeringsvergunning (signalisatie) 17
4.3.5.1. digitaal portaal 17
4.3.5.2. dossierbeheerder 17
4.3.5.3. termijnen 18
4.3.6. Schorsing van horecaterrassen e.a. vergunningen 18
4.3.7. Nachtwerk 19
4.3.8. Jaartoelating 19
4.4. Communicatie van de werken (informatieplicht) 19
4.4.1. Bewonersbrief 20
4.4.2. Persoonlijk contact 20
4.4.3. Bijkomende communicatie 20
4.4.4. Werken categorie 3 en dringende werken 21
4.5. Start en uitvoering van de werken 21
4.5.1. Naleving vergunning en minderhinder-maatregelen 21
4.5.2. Melding start van de werken 21
4.5.3. Melding dringende werken 21
4.5.4. Plaatsen en verwijderen van signalisatie 22
4.5.5. Uren voor uitvoering van werken 22
4.5.6. Parkeren van werfvoertuigen 23
4.5.7. Stockage 23
4.6. Schade en herstel na werken 23
5. Klachtenbehandeling, toezicht en handhaving 24
6. Bijlage: artikelen code nutswerken en NINF-reglement 25

Inleiding

Dit document is bedoeld als gids voor alle opdrachtgevers en uitvoerders van nuts- en infrastructuurwerken in Gent. Hieronder vallen alle werken in de zin van de Code voor infrastructuur- en nutswerken langs gemeentewegen (Code Nutswerken), inclusief werken aan de uitrustingen van het openbaar vervoer. De algemene term 'werken' kan zowel grondwerken als andere nuts- en infrastructuurwerken omvatten (cf. GIPOD-decreet).

Op 1 april 2021 treedt een nieuw reglement over nuts- en infrastructuurwerken in Gent in werking: het NINF-reglement.

Dit reglement is gebaseerd op de Code Nutswerken: het afsprakenkader tussen de VVSG, lokale besturen en netbeheerders dat in bijna alle Vlaamse steden en gemeenten van toepassing is.

Het Gentse NINF-reglement bevat een reeks interpretatieve nota's en bepalingen die de Code Nutswerken aanvullen of er (deels) van afwijken. Achterin de brochure is een overzichtslijst van deze punten opgenomen.

Het is belangrijk dat de opdrachtgevers en uitvoerders van (grond)werken in Gent deze specifieke regels goed kennen en correct naleven. Deze gids vat daarom de belangrijkste zaken samen.

Het volledige NINF-reglement is beschikbaar op de website van de Stad Gent.

1. Bevoegde dienst

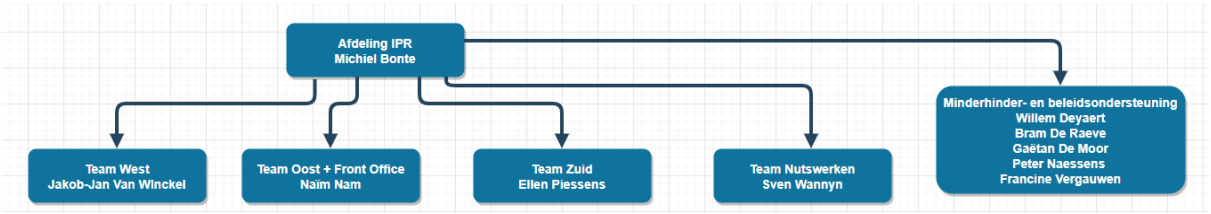
De afdeling Innames Publieke Ruimte van de dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen is het centrale contactpunt voor opdrachtgevers en uitvoerders van nuts- en infrastructuurwerken in Gent.

1.1.1. Wat doet de afdeling Innames Publieke Ruimte?

De afdeling Innames Publieke Ruimte (IPR) is de coördinerende spil van het Gentse minderhinder-beleid en voert zowel vergunnende, controlerende als handhavende taken uit. Dit gebeurt in samenwerking met andere stadsdiensten en instanties, waaronder het Mobiliteitsbedrijf, de brandweer, politie, IVAGO en De Lijn.

De opdracht van IPR beslaat zowel openbare werken als private werven en diverse andere innames: verhuizingen, horecaterrassen, uitstallingen bij winkels, …IPR stelt de omleidingen en andere tijdelijke verkeersmaatregelen vast, en geeft via vergunningen toelating om tijdelijke parkeer(verbods)borden of andere signalisatie te plaatsen.

De werking van IPR is sectorgebonden. Er zijn drie sectoren, die elk een deel van de binnenstad omvatten: Zuid, Oost en West. De sectorteams van IPR volgen binnen hun werkgebied alle innames en aanvragen op. Ze behandelen ook de uitvoeringsvergunningen (signalisatie) voor nutswerken. Elk sectorteam bestaat, naast een teamcoach (zie organogram), ook nog uit dossierbeheerders, toezichters, minderhinder-controleurs en verkeerstechnisch consulenten.

Organogram afdeling Innames Publieke Ruimte

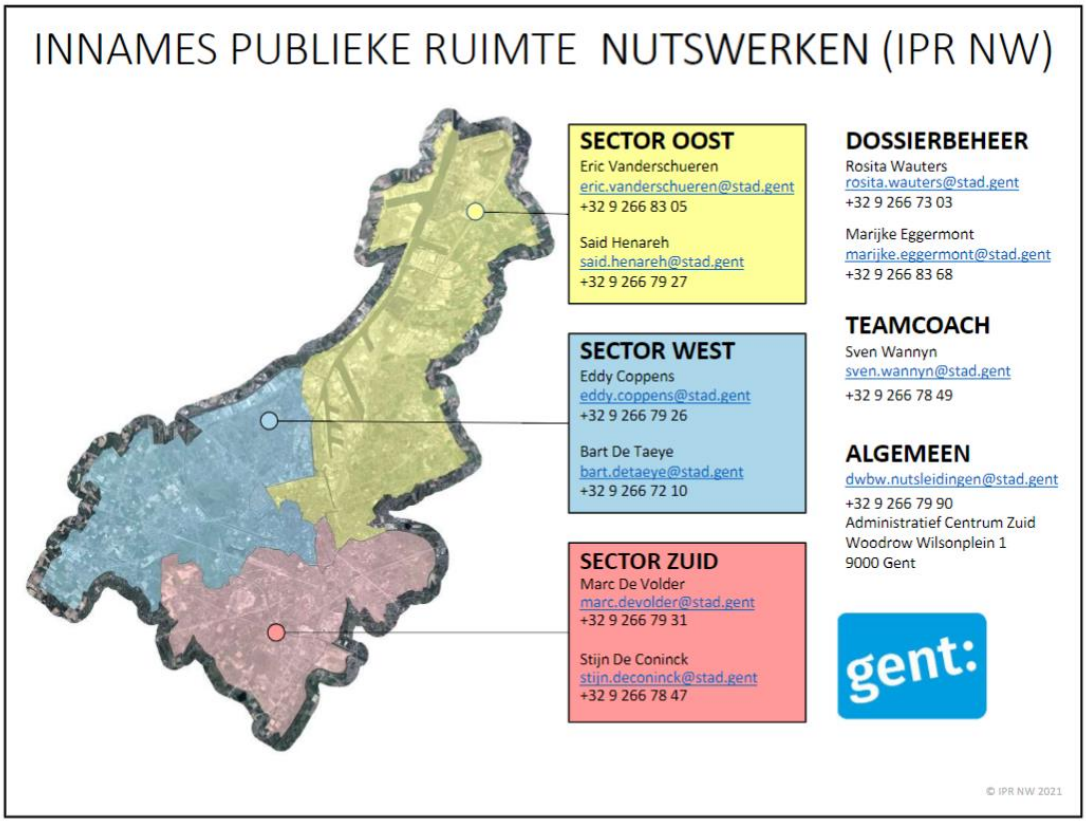
Het toezicht op nutswerken en de procedure van de domeintoelating (reservatievergunning) en jaartoelating voor nutswerken, gebeurt vanuit IPR door een afzonderlijk team (team nutswerken), los van de sectorteams.

1.1.2. Contactgegevens

Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen
Afdeling Innames Publieke Ruimte
Woodrow Wilsonplein 1, 9000 Gent
Tel. 09 266 79 90

Algemeen emailadres: innames@stad.gent
Emailadres specifiek voor vragen over reservatievergunningen en toezicht op nutswerken: DWBW.nutsleidingen@stad.gent

Website: https://www.stad.gent/innames

Contactpersonen bij vragen omtrent nutswerken

1.1.3. Waarvoor verwijzen we je graag door?

- Vergunningen autovrij gebied: Mobiliteitsbedrijf (www.stad.gent/autovrijgebied)
- Parkeercontrole en retributies: Mobiliteitsbedrijf (www.stad.gent/parkeren)
- Lage-emissiezone Gent: dienst Milieu en Klimaat (www.lez.gent)
- Omgevingsvergunningen: dienst Stedenbouw en Ruimtelijke planning
- Bouw- en Milieutoezicht: dienst Toezicht Wonen, Bouwen en Milieu
- Vergunningen evenementen en ambulante handel: dienst Feesten en Ambulante Handel

2. Speerpunten van het Gentse minderhinder-beleid

Het Gentse minderhinder-beleid wil hinder voor weggebruikers en buurtbewoners door werken zo veel mogelijk vermijden of beperken. Hierbij gaat bijzondere aandacht naar:

- veiligheid
- mobiliteit
- bereikbaarheid en toegankelijkheid
- leefbaarheid
- communicatie

2.1. Veiligheid

Bij grond- en andere werken staat veiligheid steeds voorop. Dit geldt zowel op de werf als in de omgeving daarvan. Het Gentse minderhinder-beleid heeft daarom niet alleen aandacht voor de signalisatie van werven, maar ook voor het veilig uitvoeren van in- en uitrijbewegingen en andere manoeuvres op of langs de werf. **De veiligheid en het comfort van voetgangers en fietsers is altijd en overal een essentieel aandachtspunt**.

De Stad Gent kan, via afgeleverde vergunningen, specifieke voorwaarden opleggen om de veiligheid maximaal te vrijwaren. Vanzelfsprekend moet ook de Wegcode te allen tijde gerespecteerd worden en de doorgang voor hulpdiensten verzekerd blijven.

2.2. Mobiliteit

Grond- en andere werken hebben vaak impact op de mobiliteit. Dit gaat niet enkel over gemotoriseerd verkeer. Er is ook sprake van verkeershinder als de gewone doorgang voor voetgangers en fietsers belemmerd is of aangepast wordt.

De Stad Gent stelt hierbij het STOP-principe centraal: bij werken met verkeershinder gaat de prioriteit naar Stappen en Trappen (fiets), vervolgens naar Openbaar vervoer en dan pas naar Personenwagens.

© Netwerk Duurzame Mobiliteit

Als de werken gepaard gaan met vrachtverkeer, grondverzet, frequente laad- en losbewegingen, … moeten de opdrachtgevers en uitvoerders het Charter Werftransport respecteren. **Het NINF-reglement scherpt een aantal principes van dit Charter aan.**

2.3. Bereikbaarheid en toegankelijkheid

Bij de planning en uitvoering van de werken moet er steeds aandacht zijn voor de weg naar en de toegang tot woningen, bedrijven, winkels, scholen, ziekenhuizen en andere publieke voorzieningen. Deze moeten bereikbaar blijven, ook voor minder mobiele personen. Zorg ervoor dat voetgangers en fietsers hun traject steeds zo comfortabel mogelijk kunnen verderzetten (zie ook 3) Belangrijke aandachtspunten zijn verder o.a.

- de bereikbaarheid voor hulpverlening en afvalophaling
- het zoeken naar tijdelijke parkeeralternatieven voor bewoners
- het zoeken naar laad- en loszones voor de belevering van handelaars
- rekening houden met geplande evenementen (braderieën, koopjesperiode, …).

Van opdrachtgevers en uitvoerders van werken wordt verwacht dat ze anticiperen op mogelijke problemen en zo nodig in dialoog met de betrokkenen (handelaars, omwonenden, …) naar tijdelijke oplossingen en alternatieven zoeken.

2.4. Leefbaarheid

Het Gentse minderhinder-beleid vraagt aandacht voor de leefbaarheid in straten en buurten. Hierbij zijn het buurtprofiel (woonstraat, winkelgebied, schoolomgeving, studentenbuurt, bedrijvenzone, …) en de parkeerdruk van belang. Werken in hindergevoelige omgevingen worden extra kritisch bekeken.

Soms is het aangewezen om werken uit te stellen of in de tijd te spreiden. Omgekeerd kan het even goed nodig zijn om de fases net zo snel mogelijk op elkaar te laten volgen. Er kunnen ook maatregelen nodig zijn om te vermijden dat de hinder steeds ten laste van dezelfde bewoner(s) of handelaar(s) valt. Zo kan een wisselend regime voor het plaatsen van containers of werfwagens een oplossing bieden.

Nachtwerk kan een oplossing zijn voor werken die overdag grote (verkeers)hinder veroorzaken, maar is en blijft een uitzonderlijke maatregel.

2.5. Communicatie

De Stad Gent hecht veel belang aan goede communicatie en verwacht hetzelfde van netbeheerders en hun aannemers. De communicatie is aangepast aan de aard, omgeving en impact van de uitgevoerde werken en de te verwachten hinder.

De ingezette communicatiemiddelen kunnen variëren van vooraankondigingsborden, mediaberichten, verkeersgeleiding … tot informatievergaderingen, bewonersbrieven, buurtvertegenwoordiging in werfvergaderingen en rechtstreekse contacten met bewoners, bedrijven, handelaars of scholen.

Het NINF-reglement bevat ook hierover een **aantal concrete (minimum)normen**. Als deze niet haalbaar of op maat van de werken en hinder zijn, vragen we om dit op voorhand met IPR te bespreken.

3. Vuistregels bij hinder voor voetgangers en fietsers

Bij de planning en uitvoering van werken in Gent moet men altijd aandacht hebben voor **de veiligheid en het comfort van voetgangers en fietsers**. Het NINF-reglement bevat hierover een aantal specifieke vuistregels. Afwijkingen zijn enkel mogelijk als er geen andere oplossing is. Dit gebeurt steeds na overleg met IPR. Het verkeersreglement (wegcode) en het M.B. van 7 mei 1999 betreffende het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg blijven uiteraard van toepassing.

3.1. Voet- en fietspaden vrijwaren

Voetgangers en fietsers moeten zoveel en zo comfortabel mogelijk hun normale weg kunnen volgen.

Dit betekent concreet dat:

> innames van voet- en fietspaden in **omvang, tijd en duur** zo **beperkt** mogelijk blijven
> de gewone doorgang voor voetgangers en fietsers **voldoende breed en veilig** blijft, of
> er een **voldoende brede, veilige en drempelloze corridor** langs de werf wordt ingericht

Enkel wanneer bovenstaande maatregelen niet mogelijk zijn, kan het een optie zijn om voetgangers verplicht te laten oversteken of een omleiding in te lassen. Dit zijn steeds uitzonderingsscenario's.

3.2. Voldoende brede en veilige doorgang

De Stad Gent verwacht

- voor voetgangers: minimaal 1,2 meter vrije doorgang
- voor fietsers: minimaal 1 meter vrije doorgang (enkele rijrichting)

IPR kan steeds een bredere doorgang opleggen. Denk bijvoorbeeld aan drukke voetgangers- en fietsassen en op specifieke locaties zoals schoolomgevingen.

Ook bij laad- en losbewegingen op de rijweg en mobiele werven moet een voldoende en veilige doorgang voor voetgangers en fietsers aanwezig blijven.

3.3. Voldoende brede, veilige en drempelloze corridor

Indien nodig wordt naast de werfzone een tijdelijke doorgang (corridor) ingericht, volgens dezelfde normen. Is een afzonderlijke corridor voor voetgangers en fietsers niet mogelijk, dan moet de gezamenlijke doorgang zo breed mogelijk zijn.

Vereist de corridor een inname van (een deel van) de rijbaan, bespreek dit dan op voorhand met IPR.

De corridor moet veilig én drempelloos zijn. Niveauverschillen zijn te ondervangen volgens de toegankelijkheidsnormen.

3.4. Omleidingen zijn de laatste optie

Een omleiding voor voetgangers en fietsers is alleen bespreekbaar als er geen redelijk alternatief is. In dat geval moet de omleiding zo kort en veilig mogelijk zijn.

3.5. Fietsers niet onnodig laten afstappen

Borden 'Fietsers afstappen' hebben geen wettelijke waarde en zijn niet toegestaan in Gent. Een fiets aan de hand maakt de doorgang nóg moeilijker. Borden zoals 'Fietsers graag traag' of andere maatregelen om de veiligheid te verzekeren kunnen zo nodig besproken worden.

3.6. Doordachte opstelling signalisatie

Parkeer(verbods)borden en andere signalisatie mogen de veilige doorgang voor voetgangers, fietsers en ander verkeer niet belemmeren. Dit betekent concreet dat:

- er geen borden komen op voetpaden of fietspaden
- borden zo veel mogelijk op of tegen de parkeerstrook of op de berm geplaatst worden
- er regelmatige controle is op de plaatsing en opstelling van de signalisatie

Afwijkingen zijn enkel mogelijk wanneer er geen andere oplossingen zijn. De plaatsing moet dan nog steeds vlot verkeer van voetgangers en fietsers mogelijk maken. Het spreekt voor zich dat de opstelling ook geen belemmering mag vormen voor veilig en vlot verkeer op de rijweg.

3.7. Werftransport veilig organiseren

3.7.1. Tractoren verboden

In Gent is werftransport met tractoren verboden:

- binnen de bebouwde kom
- in schoolomgevingen
- op schoolfietsroutes

3.7.2. Buiten de 'schoolspitsuren'

In schoolomgevingen en op belangrijke schoolfietsroutes zijn werftransporten tijdens de begin- en einduren van de scholen te vermijden.

Dit betekent concreet:

- op schooldagen tussen 7u30 en 8u30
- op schooldagen tussen 15u30 en 16u30
- op woensdag tussen 7u30 en 8u30 en tussen 11u30 en 12u30

Afwijkingen zijn slechts per uitzondering mogelijk. Dit kan enkel na voorafgaande bespreking met en uitdrukkelijk akkoord van IPR. Sowieso zijn dan flankerende maatregelen nodig om de veiligheid van voetgangers en fietsers te garanderen.

4. Van planning tot uitvoering en herstel na werken: aandachtspunten

Het Gentse NINF-reglement bevat een reeks interpretatieve nota's en bepalingen die **de Code Nutswerken aanvullen of er (deels) van afwijken**. Achterin deze gids is een lijst opgenomen.

Er zijn ook een aantal andere zaken van praktische en organisatorische aard waarmee netbeheerders en aannemers voor hun werken in Gent rekening moeten houden.

De belangrijkste aandachtspunten worden hieronder samengevat. De bepalingen van de Code Nutswerken die het NINF-reglement ongewijzigd laat, worden niet hernomen.

Het volledige reglement staat op de website van de Stad Gent.

4.1. Definities 'werfzone' en 'verkeershinder'

4.1.1. Werfzone

De Code Nutswerken bevat geen definitie van 'werfzone'.
In het Gentse NINF-reglement definiëren we een werfzone als volgt:

De werfzone is de plaats van de geplande inname die nodig is voor de uitvoering van de (grond)werken, de stockage van materiaal, de doorgang van werfvoertuigen en toestellen en de veilige doorgang voor voetgangers en fietsers.

4.1.2. Verkeershinder

De Code Nutswerken bevat een definitie van 'verkeershinder'.
Het Gentse NINF-reglement bevat een interpretatieve nota bij deze definitie en deze luidt als volgt:

Bij de beoordeling van verkeershinder moet maximaal rekening gehouden worden met de regels en principes van het Gentse minderhinder-beleid.

Comfort en veiligheid van voetgangers en fietsers krijgen de hoogst mogelijke prioriteit. Hinder voor voetgangers en fietsers, waardoor een veilige corridor moet worden voorzien, is ook een vorm van verkeershinder

---

Hou bij hinder voor voetgangers en fietsers steeds rekening met de voormelde vuistregels (zie: 3)

4.2. Planning en coördinatie van de werken

4.2.1. Maatschappelijk optimum

Bij het ontwerp en het beheer van de publieke ruimte streeft de Stad Gent een maatschappelijk optimum na. Deze houdt rekening met de ruimtelijke draagkracht en leefkwaliteit van bewoners en bezoekers. Dit principe geldt ook voor nuts- en infrastructuurwerken. Economische overwegingen op zich zijn nooit doorslaggevend.

4.2.2. Maximale synergie en coördinatie

Het Gentse minderhinder-beleid verwacht dat werken maximaal in synergie en onderlinge coördinatie verlopen. De Stad Gent kan netbeheerders vragen om projecten op dit punt te motiveren, te herbekijken of bij te sturen.

4.2.3. Minderhinder-aanpak in studie- en bestekfase

Minderhinder-maatregelen, met inbegrip van de nodige communicatie, maken deel uit van de projectstudie en de uitvoeringsbestekken.

Dit geldt ook voor het Charter Werftransport en de principes die hieruit overgenomen zijn in het NINF-reglement. Zo

- maakt vrachtverkeer van en naar werven zo veel mogelijk gebruik van het hoger wegennet
- zijn schoolomgevingen en schoolfietsroutes tijdens de 'schoolspitsuren' te vermijden
- valt transport over het water te overwegen bij projecten die grote logistieke bewegingen vereisen

Bij watergebonden werven wordt de mogelijkheid tot transport over het water altijd onderzocht.

Indien nodig moet de opdrachtgever de feitelijke onmogelijkheid van watertransport (of werfinrichting) kunnen aantonen.

4.2.4. Regelmatig overleg over projecten

De Stad Gent (dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen), opdrachtgevers en adviespartners bespreken onderling meermaals per jaar of op projectbasis de geplande nuts- en infrastructuurwerken. Wijzigingen in de planning of projectaanpak moeten altijd voldoende op voorhand gemeld worden. Betrek IPR zodra er mogelijke gevolgen zijn voor het vergunningsdossier en of de te verwachten hinder.

4.2.5. Sondering voor eigen rekening

Netbeheerders dragen in Gent altijd zelf de kosten voor sondering naar eigen leidingen, ongeacht de uitvoeringswijze (proefsleuven of andere sonderingen).

4.3. Aanvraag en vergunning van de werken

4.3.1. GIPOD-registratie

Tenzij anders bepaald, moet de GIPOD-registratie van grondwerken en werken die hinder veroorzaken vóór de vergunningsaanvraag gebeuren. Zo niet kan de Stad Gent de aanvraag als onontvankelijk beschouwen, ongeacht de planning.

4.3.2. Sperperiode en tijdelijk verbod voor uitvoering van werken

De sperperiode na uitvoering van (grond)werken categorie 1 is strikt na te leven.

Naast de uitzonderingen op de sperperiode, die voorzien zijn in de Code Nutswerken, kan het college van burgemeester en schepenen, hoogst uitzonderlijk, een afwijking op de sperperiode toestaan. Dit kan enkel wanneer de noodzaak hiertoe, in relatie tot het openbaar nut of algemeen belang, voldoende gemotiveerd is.

Naast de regeling van de sperperiode, kan de Stad Gent nog andere zones aanduiden waar gedurende een bepaalde periode niet gewerkt mag worden of waar bijzondere voorwaarden gelden. Deze zones worden als ‘aandachtsgebied’ ingetekend in het digitaal systeem van IPR.

4.3.3. Tijdige aanvraag en voorbespreking van werken

(Grond)werken moeten tijdig aangevraagd worden. Hou hierbij rekening met de hierna vermelde termijnen én met de vereiste communicatie vóór de start der werken.

Om het vergunningstraject vlot te laten verlopen, kan altijd een voorbespreking aangevraagd worden bij IPR. Sowieso is een voorbespreking aangewezen voor:

- werken met **grote verkeershinder**
  - inclusief impact op voetgangers, fietsers en openbaar vervoer
- werken op **hindergevoelige locaties**
  - zoals drukke verkeersassen, schoolomgevingen, winkelstraten, …
- werken die een **tijdelijke schorsing vereisen** van horecaterrassen e.a. vergunde innames
- werken die **’s nachts** uitgevoerd worden
- werken met hoog schaderisico voor **groenzones en aangelegd groen**

4.3.4. Vraag voor werken (domeintoelating / reservatievergunning)

Dit is de procedure van de domeintoelating, in Gent aangeduid als 'reservatievergunning'.

De Stad Gent volgt de procedure en termijnen van de Code Nutswerken en past het systeem van de **gebundelde digitale aanvraag** toe. In afwachting van een uniek GIPOD-portaal, gebeurt de aanvraag bij IPR via het e-mailadres DWBW.Nutsleidingen@stad.gent. Alle reglementair vereiste informatie, plannen en andere stukken zijn digitaal aan te leveren.

De aanvraag en de daarbij gevoegde plannen moeten een zo accuraat mogelijk beeld geven van de volledige werfzone en de verkeershinder, rekening houdend met de te verwachten innames door de werken (ook voor stockage en voertuigen). Ook de (potentiële) impact op groenzones en aangelegd groen moet duidelijk beschreven en op de plannen aangeduid worden.

Het college van burgemeester en schepenen beslist over de 'gereserveerde' zone en periode voor de uitvoering van de aangevraagde werken, en de bijhorende minderhinder- en andere voorwaarden. Dit geldt ook voor de uitoefening van graafrechten in Gent.

De effectieve start van de werken is onder voorbehoud van de nodige uitvoeringsvergunning (signalisatie), tenzij ze volledig uitvoerbaar zijn onder een jaartoelating. In elk geval moet voldaan zijn aan de vereiste hindercommunicatie.

4.3.5. Uitvoeringsvergunning (signalisatie)

De 'uitvoeringsvergunning' is niet te verwarren met de domeintoelating/reservatievergunning (zie 4.3.4). De uitvoeringsvergunning regelt:

- de concrete inname van het openbaar domein door de werfzone (definitie werfzone onder 4.1.1)
- de minderhinder-maatregelen
- de uitvoeringsvoorwaarden

De uitvoeringsvergunning bevat ook de nodige toelating voor het plaatsen van parkeer(verbods)borden en andere signalisatie en eventuele omleidingen.

De uitvoeringsvergunning is altijd vereist, tenzij de (grond)werken met de nodige signalisatie onder jaartoelating uitgevoerd worden.

Hou rekening met de voorafgaande GIPOD-registratie (zie 4.3.1) en de reservatievergunning (domeintoelating) (4.3.4).

4.3.5.1. digitaal portaal

De aanvraag tot uitvoeringsvergunning voor nuts- en infrastructuurwerken gebeurt via het digitaal portaal van de Stad Gent: www.stad.gent/innames.

De aanvraag bevat alle informatie en stukken, die reglementair vereist zijn. Daartoe behoort ook een duidelijk werfinrichtingsplan en signalisatieplan.

4.3.5.2. dossierbeheerder

De aanvraag tot uitvoeringsvergunning wordt naargelang de locatie van de werken, behandeld door een dossierbeheerder van sectorteam Zuid, Oost of West van IPR. De dossierbeheerder houdt

rekening met de eventuele voorbespreking en stemt zo nodig ook af met het team Nutswerken. Heb je vragen over de uitvoeringsvergunning dan kan je steeds bij de dossierbeheerder terecht.

4.3.5.3. termijnen

Vraag de uitvoeringsvergunning voor nuts- en infrastructuurwerken **minstens 30 dagen voor de geplande start van de werken** aan. Bij werken met grote hinder (zie 4.3.3) is een voorbespreking met IPR steeds aangewezen. Deze termijn geeft de Stad Gent de mogelijkheid om de nodige adviezen in te winnen. Als de aanvraag ontvankelijk (volledig) is, beslist de Stad Gent binnen een termijn van 21 dagen over de uitvoeringsvergunning. Zo blijft er nog voldoende tijd over voor het voeren van de noodzakelijke communicatie tussen het verkrijgen van de vergunning en de effectieve start van de (grond)werken.

De Stad Gent garandeert geen kortere antwoordtermijn voor (grond)werken categorie 3 met verkeershinder en klantaansluitingen. De antwoordtermijn is ook hier afhankelijk van de te verwachten hinder en de mate waarin dergelijke werken conform het Gentse minderhinder-beleid gebeuren. Hierover kunnen zo nodig bilaterale afspraken gemaakt worden.

De behandelingstermijn van aanvragen is geschorst tijdens de sluitingsperiode van de Stad Gent tijdens de Gentse Feesten en het jaareinde (tussen Kerstmis en Nieuwjaar).

4.3.6. Schorsing van horecaterrassen e.a. vergunningen

Indien noodzakelijk voor de uitvoering van nuts- en infrastructuurwerken, kan het college van burgemeester en schepenen beslissen om horecaterrassen e.a. vergunde innames tijdelijk te schorsen. De Stad Gent hanteert **een streeftermijn van 14 dagen** tussen de kennisgeving van dit besluit en de start van de werken.

4.3.7. Nachtwerk

Bij werken met belangrijke verkeershinder kan de burgemeester de uitvoering geheel of gedeeltelijk buiten de normale werkuren opleggen. Dit gebeurt na overleg met de opdrachtgever of uitvoerder, in het kader van de vergunningsprocedure bij IPR.

De voorwaarden worden op maat bekeken en houden rekening met de te verwachten hinder.
In principe gebeurt nachtwerk:

- maximaal twee nachten per kalenderweek
- maximaal twee aaneensluitende nachten

De omwonenden en handelaars in een straal van 100 meter moeten op voorhand schriftelijk geïnformeerd worden. Zij krijgen ook een vervolgbericht voor elke nacht waarin effectief gewerkt wordt. Dit is de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever/uitvoerder van de werken.

4.3.8. Jaartoelating

Het NINF-reglement bevat een afzonderlijk hoofdstuk over de jaartoelating voor bepaalde nuts- en infrastructuurwerken en signalisatie. Deze regeling is bedoeld ter vervanging en vereenvoudiging van het huidige, tweeledige systeem (jaartoelating voor de uitvoering van kleine werken – jaartoelating voor het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen 3de/4de of 6de categorie).

De Stad Gent plant hierover in 2021 bilaterale gesprekken met de netbeheerders en hun aannemers. Het verkrijgen en behouden van een jaartoelating, en de flexibiliteit die deze regeling voor bepaalde (grond)werken biedt, zal ook afhangen van de naleving van het Gentse minderhinder-beleid. In de toekomst moeten werken onder jaartoelating ook digitaal gemeld worden, hetzij via een eigen systeem van de Stad Gent hetzij via GIPOD.

De datum van inwerkingtreding van de nieuwe jaartoelating in Gent is nog nader te bepalen. Ondertussen blijft de huidige regeling van kracht.

4.4. Communicatie van de werken (informatieplicht)

Zoals reeds toegelicht bij de speerpunten van het minderhinder-beleid (zie 2), hecht de Stad Gent veel belang aan hindercommunicatie. Er moet **tijdig en duidelijk gecommuniceerd** worden over:

- de locatie van de werken
- de concrete omvang en duur (begin- en einddatum) van de hinder
- de aard van en de reden voor de werken
- de omleidingen, indien van toepassing
- specifieke maatregelen en afspraken over afvalinzameling, belevering, …

Elke communicatie bevat ook de nodige contactgegevens van de opdrachtgever/piloot, de uitvoerder (werfverantwoordelijke) en – indien verschillend – de verantwoordelijke voor de signalisatie. Naam, telefoonnummer en emailadres worden vermeld.

Tenzij anders bepaald, gelden voor (grond)werken in Gent de volgende principes (deels afwijkend van de gewone informatieplicht van Code Nutswerken).

	Bewonersbrief	Persoonlijk contact
Werken met impact op de mobiliteit en/of de bereikbaarheid van de (omliggende) straten	7 kalenderdagen op voorhand	
Werken met impact op de toegang tot handelszaken, horeca, bedrijven, .. en/of werken met een onderbreking van de nutsvoorzieningen	7 kalenderdagen op voorhand	5 kalenderdagen op voorhand
Werken categorie 3	Dezelfde principes als hierboven gelden, tenzij anders bepaald in de jaartoelating, de uitvoeringsvergunning, of bij specifieke afspraken	
Dringende werken	Volgens de voorwaarden opgenomen in de jaartoelating of volgens specifieke afspraken	

De vereiste hindercommunicatie wordt in de praktijk verder op maat gesteld via de reservatievergunning, uitvoeringsvergunning, jaartoelating of via aanvullende afspraken via IPR.

4.4.1. Bewonersbrief

Bij werken die de mobiliteit in en/of de bereikbaarheid van een of meerdere straten impacteren, moet de bewonersbrief **ten laatste 7 kalenderdagen vóór de start van de werken** bedeeld worden. Voor uitzonderlijk nachtwerk gelden andere regels (zie hoger).

Een bijkomende bewonersbrief wordt verspreid bij koppelingen, huisaansluitingen en andere werken die tot dezelfde vergunning of project horen maar in een latere fase volgen. Daardoor worden ze beschouwd als nieuwe werken en is ook een nieuwe bewonersbrief nodig.

4.4.2. Persoonlijk contact

Bij werken die impact hebben op:
> de toegang tot handels- en horecazaken, bedrijven of gemeenschapsvoorzieningen
> vergunde terrassen, uitstallingen e.d.
> geveltuinen en groenslingers
> *of* bij werken met een onderbreking van de toelevering van nutsvoorzieningen

moet **ten laatste 5 kalenderdagen** vóór de start van de werken rechtstreeks contact opgenomen worden met de eigenaars, uitbaters of verantwoordelijken om de best mogelijke aanpak te bespreken.

4.4.3. Bijkomende communicatie

Bij werven met een zeer grote impact kunnen bijkomende communicatievoorwaarden opgelegd worden. Deze gaan verder dan de minimale communicatievoorwaarden, zoals hierboven beschreven. Het kan gaan om ruimere verspreidingsgebieden voor bewonersbrieven, informatievergaderingen, inzetten van sociale media, enz. De noodzaak daartoe komt aan bod in de voorbespreking voor deze werven.

4.4.4. Werken categorie 3 en dringende werken

Voormelde principes zijn ook hier van toepassing, tenzij anders voorzien in de vergunning/jaartoelating of op basis van voorafgaande afspraken. Bij dringende werken die de toegang tot woningen, handel en horeca, … belemmeren of die een onderbreking van nutsvoorzieningen veroorzaken, moet er rechtstreeks contact opgenomen worden met de betrokkenen.

4.5. Start en uitvoering van de werken

4.5.1. Naleving vergunning en minderhinder-maatregelen

Werken mogen pas van start gaan:
> na het verkrijgen van de nodige vergunning(en)
> na het voeren van tijdige en duidelijke communicatie (4.4)
> na het correct plaatsen van de signalisatie
> mits het naleven van de minderhinder- en andere voorwaarden

Verkeers- en andere reglementering is vanzelfsprekend steeds van toepassing. Daarbovenop zijn ook de Gentse minderhinder-principes en de specifieke vuistregels bij hinder voor voetgangers en fietsers van toepassing (3). De Stad Gent kan bvb. ook bijzondere voorwaarden opleggen bij werken met (potentiële) impact op bomen, groenvoorzieningen en andere beplantingen.

Blijken bepaalde voorwaarden in de praktijk niet uitvoerbaar, bespreek dan op voorhand het best mogelijke alternatief met IPR en eventuele andere betrokken diensten. Wanneer de omstandigheden dit vereisen, kan de uitvoeringsvergunning steeds in overleg of eenzijdig door de Stad Gent aangepast worden. De opdrachtgever en uitvoerder van de werken dienen zich ook dan te houden aan de flankerende afspraken met IPR.

De Stad Gent kan ook steeds de start van de werken weigeren of werken laten stilleggen als de voorwaarden en afspraken niet nageleefd worden.

4.5.2. Melding start van de werken

In afwachting van een adequate oplossing via GIPOD, wordt de start van de werken per mail gemeld aan IPR (DWBW.Nutsleidingen@stad.gent). Voor werken onder jaartoelating gebeurt de melding volgens de procedure vermeld in het vergunningsdocument.

Ten laatste bij de startmelding moet de uitvoerder aantonen hoe de informatieplicht ingevuld werd. Dit kan bijvoorbeeld via een digitale kopie van de bewonersbrief. Bij tekortkomingen op het vlak van communicatie, kan de Stad Gent, de start van de werken weigeren of werken laten stilleggen (onverminderd andere reglementaire maatregelen).

4.5.3. Melding dringende werken

Dringende werken moeten onmiddellijk, vóór de start van de uitvoering, gemeld worden via DWBW.Nutsleidingen@stad.gent, alsook telefonisch en per e-mail aan de contactpersoon bij IPR.

Bij dringende werken met ernstige verkeershinder brengt de opdrachtgever of uitvoerder ook onmiddellijk de politie op de hoogte.

4.5.4. Plaatsen en verwijderen van signalisatie

Parkeer(verbods)borden en andere signalisatie worden duidelijk zichtbaar en ook steeds op de minst hinderlijke wijze opgesteld. De signalisatie mag de doorgang voor voetgangers, fietsers en ander verkeer niet belemmeren (3 en 3.6).

De signalisatie wordt vóór de aanvang van de inname conform de uitvoeringsvergunning en de verkeersreglementering geplaatst. De uitvoerder verwijdert de signalisatie onmiddellijk na de werken (behalve de signalisatie in functie van uitharding).

De vergunninghouder neemt alle redelijke maatregelen om misbruik, ongevallen of hinder (zoals het degelijk vastmaken van verkeersborden, palen en voeten) te voorkomen.

Parkeer(verbods)borden worden ten laatste 48u vóór de aanvang van de inname geplaatst. Dit is ook de uiterste termijn voor de kennisgeving van de nummerplaten van voertuigen die, op het moment van het plaatsen van de signalisatie, tussen de borden geparkeerd staan. De kennisgeving gebeurt via het daartoe bestemde e-formulier op de website van de Stad Gent. De politie kan enkel optreden tegen foutparkeerders als de vergunning voor de inname in orde is, de signalisatie tijdig geplaatst en de kennisgeving van nummerplaten correct is uitgevoerd.

De data en uren op het blauwe onderbord van parkeer(verbods)borden zijn zodanig in te vullen dat parkeerplaatsen niet langer dan noodzakelijk gebruikt worden en steeds overeenkomstig de vergunning.

4.5.5. Uren voor uitvoering van werken

De Stad Gent kan de uren voor de uitvoering van werken beperken of op basis van een gemotiveerde aanvraag uitbreiden. Voor nachtwerk is een voorafgaande toelating van de burgemeester vereist (4.3.7.) Dit is ook zo voor de belevering van werven tussen 22u00 en 6u00.

Het opstarten van werken (inclusief het plaatsen van de nodige signalisatie) gebeurt buiten de spitsuren (doorgaans tussen 7u00 – 9u00 en 16u30 – 18u30). Op locaties waar de opstart van de werken geen verkeershinder veroorzaakt, geldt dit niet.

In schoolomgevingen en op belangrijke schoolfietsroutes worden werftransporten vermeden tijdens de begin- en einduren van de scholen (d.i. op schooldagen tussen 7u30 en 8u30, tussen 15u30 en 16u30 uur en op woensdag tussen 11u30 en 12u30). Afwijkingen hierop zijn uitzonderlijk en enkel na een voorafgaande bespreking met IPR mogelijk. Steeds zullen er flankerende maatregelen nodig zijn om de veiligheid van voetgangers en fietsers te garanderen.

4.5.6. Parkeren van werfvoertuigen

De werfzone mag niet gebruikt worden voor het parkeren van personenvoertuigen.

Het parkeren van werfwagens (lichte vrachtwagens of vrachtwagens) binnen de werfzone kan enkel indien dit noodzakelijk is voor de uitvoering van de werken en voor zover dit conform is met de verleende vergunning. Zo niet moet er reglementair geparkeerd worden op een andere plaats. De regels van het autovrij gebied in Gent zijn in dit verband ook strikt na te leven.

4.5.7. Stockage

Stockage van materialen, niet-ingeschreven voertuigen, toestellen e.d. op het openbaar domein wordt zoveel mogelijk vermeden. Indien noodzakelijk, moet de stockageruimte expliciet aangevraagd worden bij de uitvoeringsvergunning en maakt deze deel uit van de werfzone. Groenzones en aangelegd groen zijn maximaal te vermijden.

De stockage eindigt ten laatste vijf werkdagen na het uitvoeren van het herstel van de werken.

4.6. Schade en herstel na werken

De bepalingen van de Code Nutswerken i.v.m. preventie en melding van schade aan en in het openbaar domein en herstel na werken, zijn strikt te leven. Dit geldt in het bijzonder ook voor bomen, groenvoorzieningen en andere beplantingen, met inbegrip van geveltuinen e.d.

Inzake de ‘regels van de kunst’ verwacht de Stad Gent dat de uitvoerders van de werken op de hoogte zijn van de meest actuele normen en technieken, en deze ook zorgvuldig toepassen.

Ook beschadigde of aangepaste wegmarkeringen moeten in hun oorspronkelijke staat en kleur hersteld worden. Voor groenherstel worden zo nodig op voorhand afspraken gemaakt.

5. Klachtenbehandeling, toezicht en handhaving

De opdrachtgevers en uitvoerders zijn verantwoordelijk voor het toezicht op de eigen werken en de opvolging van alle meldingen en klachten hieromtrent. De werking van IPR en het toezicht dat de Stad Gent op nutswerken uitvoert, ontslaat hen op geen enkele manier van deze verantwoordelijkheid.

De Stad Gent verwacht dat de netbeheerders en hun aannemers een adequate controle en opvolging van hun werken organiseren, zowel vóór de start (bvb. tijdige en correcte aanvraag, communicatie en conform geplaatste signalisatie), tijdens de uitvoering (bvb. naleving van de vergunning, veilige werforganisatie en transporten, maximale beperking van hinder en correcte technische uitvoering) als na de werken (bvb. kwaliteit van herstel en verwijderen van alle signalisatie).

Meldingen en klachten die wijzen op niet-naleving van het Gentse minderhinder-beleid, moeten onmiddellijk opgevolgd worden, met ook rechtstreeks antwoord aan de betrokken burger(s). De netbeheerders en hun aannemers rapporteren hierover op eenvoudig verzoek van de Stad Gent.

De Stad Gent verkiest om in constructieve dialoog samen te werken, maar behoudt zich op basis van haar bevoegdheden als lokaal bestuur het recht voor alle nuttige maatregelen te nemen om de naleving van het NINF-reglement te verzekeren. Bij niet-naleving van de voorwaarden en afspraken, kunnen werken steeds stilgelegd worden. Herhaalde inbreuken of tekortkomingen kunnen voor de Stad Gent ook een aanleiding zijn om geen vergunning te verlenen, tot er voldoende garanties zijn dat werken effectief volgens de regels uitgevoerd worden.

6. Bijlage: artikelen code nutswerken en NINF-reglement

Onderstaande lijst geeft aan, aan welke artikelen van de Code Nutswerken, het Gentse NINF-reglement een interpretatieve nota, aanvullende of (deels) afwijkende bepalingen toevoegt. Deze zijn telkens duidelijk aangeduid in het NINF-reglement zelf. De jaartoelating voor bepaalde nuts- en infrastructuurwerken wordt geregeld in een extra hoofdstuk.

» **Lees het volledige NINF-reglement na op de website van de Stad Gent.**

Afdeling 1: Algemene bepalingen	
1. Voorwerp van de code	Interpretatieve nota
2. Doel van de code	Interpretatieve nota
3. Wettelijk en statutair kader	Interpretatieve nota
4. Naleving van de code	Aanvullende bepaling
5. Sperperiode	Aanvullende bepaling
6. Installaties	Aanvullende bepaling
7. Overdracht	Interpretatieve nota
8. Contactpersoon van de Stad Gent	Interpretatieve nota
9. Toezichter en/of contactpersoon van de opdrachtgever	Interpretatieve nota
Afdeling 2: Planning, coördinatie en studie van de werken	Interpretatieve nota
10. Meerjarenplanning	Deels afwijkende bepaling
11. Jaarplanning van werken met het (nuts)bedrijf als opdrachtgever	
12. Jaarplanning van werken met de Stad Gent als opdrachtgever	
13. Coördinatie en studie van een werk	
14. Coördinatie en studie van een louter nutswerk	
15. Coördinatie en studie van een werk andere dan loutere nutswerken met de Stad Gent als opdrachtgever (bouwheer)	Interpretatieve nota Deels afwijkende bepaling

16. Coördinatie en studie van een gecombineerd werk met een andere instantie dan de Stad Gent als (mede)opdrachtgever	
Afdeling 3: Vraag* voor werken, algemene toelating voor werken en melding van werken	
17. Vraag voor werken	Interpretatieve nota Aanvullende bepaling
18. Algemene toelating voor en melding van werken	Afwijkende bepaling
19. Inhoud van de vraag voor werken	
20. Sancties bij werken zonder geldige vraag of melding of zonder signalisatievergunning (waar dit nodig was)	
Afdeling 4: Begin en uitvoering van de werken	Interpretatieve nota
21. (Aanvraag) Signalisatie van de werken	Interpretatieve nota Deels afwijkende bepaling
22. Jaarvergunning voor signalisatie	Afwijkende bepaling
23. Tijdelijk verbod voor uitvoering van werken in bepaalde perioden en zones	
24. Melding van de start van de werken	Deels afwijkende bepaling
25. Meldingsblad voor de start van een werk	
26. Informatieplicht naar de bewoners	Aanvullende bepaling Deels afwijkende bepaling
27. Plaatsbeschrijving	
28. Algemene bepalingen bij de uitvoering van de werken	Aanvullende bepaling
29. Uren voor uitvoering van de werken	Aanvullende bepaling
30. Overtreding van de afspraken over de uren voor uitvoering van de werken en voor werftransporten	
31. Keuringen en beproevingen	
32. Boringen	
33. Definitief buiten dienst gestelde leidingen	
34. Veiligheid van de werf, minderhinder maatregelen en toegankelijkheid	Aanvullende bepaling Interpretatieve nota
35. Aanzienlijke wijzigingen tijdens de uitvoering van werken	
36. Overkoppelingen bij een werk van categorie 1 en 2	

37. Opbraak en herstel	Aanvullende bepaling
38. Stockage	Interpretatieve nota
39. Schade	Interpretatieve nota
40. Stilleggen van de werken	
41. Termijn voor de uitvoering van de werken	
Afdeling 5: Einde van de werken	
42. Eindcontrole	
43. Voorlopige oplevering	
44. Waarborgperiode	Interpretatieve nota
45. Definitieve oplevering	
Afdeling 6: Klachtenbehandeling	
46. Algemene principes inzake de klachtenbehandeling	
47. Klachtenbehandeling over werken met het nutsbedrijf/opdrachtgever	
48. Procedure in geval een nutsbedrijf/opdrachtgever in gebreke blijft bij de klachtenbehandeling	Aanvullende bepaling
Afdeling 7: Inwerkingtreding	
49. Inwerkingtreding	Afwijkende bepaling
Afdeling 8: Definities	Interpretatieve nota Aanvullende bepaling
50. Categorieën van werken	
51.Coördinatie-aanvraag voor een werk	
52. Einde van de werken	
53. Onvoorzienbare klantaansluiting / specifieke (klant)aanvraag	
54. Openbaar domein	
55. Piloot	
56. Synergie-aanvraag	
57. Verkeershinder	Interpretatieve nota
58. Werk	

59. Werkdag

60. Bijlage met relevante wetgeving - leidraden

61. Voetnoten - relevante wetgeving met nood tot duiding